

Biography

Vincent van Gogh (1853 - 1890)

1853

Vincent Willem van Gogh se je rodil 30. marca 1853, v majhnem mestu Groot Zundert, na jugu Nizozemske. Bil je najstarejši sin protestantskega pastorja Theodorusa van Gogha in Anne Cornelia Carpentus. Štiri leta kasneje, l. 1857, se je rodil njegov najljubši brat Theodorus (Theo), imel pa je tudi tri sestre Anne, Elizabeth in Willemin ter še brata z imenom Cor.

1869

Pri 16. julija 1869, Vincent začne z vajeništvom pri Goupil & Cie, mednarodni družbi za prodajo umetnin, s sedežem v Parizu. Dela v Hagu, v podružniški galeriji, ki jo je ustanovil njegov stric Vincent. Avgusta 1872, začne iz Haga, pisati pisma bratu. Njuno dopisovanje se nadaljuje naslednjih 18 let. Theo sprejme delo pri Goupil & Cie, januarja 1873 in do premestitve v Hag nekaj mesecev kasneje, dela v Bruslju.

1873

Junija 1873, se Vincent preseli v podružnico v London. Vsakdanje delo z likovnimi umetninami razvname njegovo spoštovanje do slik in risb. Občuduje realistične slike kmečkega življenja Jean-François Milleta in Julesa Bretona. Postopoma Vincent zgubi zanimanje do svojega dela in se obrne k Bibliji. Premestijo ga v Pariz, London in nato še enkrat v Pariz ter ga odpustijo marca 1876. Rastoča želja, da bi pomagal ljudem ga pripelje do odločitve, da postane duhovnik.

1876

Vincent se 1876 vrne v Anglijo, kjer dela kot učitelj in pomožni pridigar v internatu. Novembra, prvič pridiga. Njegovo zanimanje za evangeličanstvo in pridiganje revnim se sprevrže v obsedenost. Zaradi pomanjkanja poklicnih obetov, se leta 1877 vrne v Amsterdam, kjer ga zavrnejo ob vpisu na teološko fakulteto. Vincent se za kratek čas vpiše v misijonarsko šolo pri Bruslju in decembra 1878 odide v Borinage, območje južne Belgije, znano po rudnikih premoga, kjer dela kot pripravni pastor. Vincent se poistoveti z rudarji, tako da spi na tleh in se odpoveduje svojemu imetju. Njegova skrajna predanost sproži neodobranje Cerkev, zaradi česar je odpuščen.

1880

Vincentova želja, biti uporaben, se spremeni v željo, biti umetnik ter hkrati služiti Bogu. Zapisal je: »Razumeti resničen pomen tega, kar nam veliki umetniki, pravi mojstri, govorijo v svojih mojstrovinah, to vodi k Bogu; en človek je to povedal ali zapisal v knjigi, drugi, v

sliki.« Vincent se preseli v Bruselj, kjer samostojno študira ob občasni pomoči nizozemskega umetnika Anthona van Rapparda. Ker Vincent nima nobenega zaslужka, mu pomaga Theo, ki še vedno dela pri Goupil & Cie ter ga tako redno preživlja do konca Vincentovega življenja. Vincent zato jemlje svoje delo kot sadež njunega združenega truda.

1881-1882

Ko se je van Gogh odločil postati umetnik, noben ni mogel uganiti njegovega silnega talenta. S presenetljivo hitrostjo, okornim, a z navdušenjem polnim učenjem, razvije močno umetniško osebnost z barvnimi učinki ter enostavnimi, a nepozabljivimi kompozicijami. V hiši njegovih staršev v Etnu izpopolni svojo tehniko. Proti koncu leta 1881 najame atelje v Hagu in poleti 1882 napiše svojo prvo samostojno študijo o slikanju in akvarelu. Njegov stric Cornelius van Gogh ga pooblasti za izdelavo »12 vidikov Haga.«

1883-1884

Septembra 1883 Vincent potuje v provinco Drenthe, v severni Nizozemski. Slika pokrajino in kmete, a zaradi osamljenosti in pomankanja ustreznega materiala odpotuje v Nuenen, v Brabantu kjer živi s starši. Kot zgled si ponovno vzame Milleta in Bretona ter tako 1884 postane slikar, ki za motive jemlje kmečko življenje. Vincent začne Theotu pošiljati svoje slike in ga nato obtoži, da se ne trudi dovolj, da bi jih prodal, kar med njima povzroči napetost. Theo opomni Vincenta, da uporaba temnih barv ni v trenutnem pariškem slogu, temveč je moderna uporaba svetle palete. 1885 Vincent dokonča Jedce krompirja, svojo prvo veliko kompozicijo in prvo mojstrovino.

1885

Po dolgem bivanju na podeželju Brabanta, se novembra 1885 preseli v belgijsko mesto Antwerp ter se nikoli več ne vrne v rodno Nizozemsko. Van Gogha krepi urbanost Antverpa; ima dostop do boljših potrebščin in je izpostavljen vplivom nizozemske in belgijske umetnosti. Vincent začne zbirati japonske poslikane lesene žige. Januarja 1886 se vpiše v Ecole des Beaux-Arts v Antwerpu a se izpiše v dveh mesecih.

1886

Na začetku 1886 se Vincent preseli k Theotu v Montmartre. To obdobje je izredno pomembno za njegov razvoj. Theo, ki sedaj upravlja montmartrsko podružniško galerijo Goupil & Cie, sedaj imenovano Boussod, Valadon & Cie, seznanja Vincenta z deli impresionistov, kot je na primer Claude Monet ter tako spozna njihov način uporabe svetlobe, barv in motivov. Spozna tudi mestne moderne umetnike, Paula Gauguina, Henrija de Toulouse-Latreca in Camilla Pissarra. Dela, ki jih Vincent ustvari v Parizu so trud, da bi se izenačil z vplivi okoli sebe; njegova barvna paleta postane svetlejša, eksperimentira z neoimpresionističnim znanstvenim pristopom k barvi. Kot impresionisti, tudi on jemlje motive iz mestnih kavarn in bulevarjev, ter podeželja ob Seni. V Parizu naslika več kot 20 avtoportetov. Sestri napiše, da je njegov namen, pokazati, da lahko ena sama oseba ustvari zelo raznolike portrete. Redno slika v bližnji vasi Asnières, kjer naj bi, kot je rekel sestri videl več barv kot kjerkoli drugje.

1887

Med svoje nove prijatelje, imenuje jih »umetniki malega bulevarja« šteje Signaca, Bernarda, Toulouse-Latreca in Louisa Anquetina, ki so mlajši in manj znani od impresionistov. V pariških restavracijah organizira razstave njihovih in svojih del. Njegova dela razstavlja tudi Gauguin, ki redno svetuje mlajšim slikarjem. Vincent še vedno preučuje japonske žige in jih razstavlja v pariški kavarni.

1888

Februarja 1888, Vincent zapusti Pariz, saj pravi, da je tam skoraj nemogoče delati, išče tudi okolje, ki bi bilo bolj podobno tistemu na japonskih tiskih in se preseli v provinco na jugu Francije. Najame atelje »Rumena hiša« v Arlesu in k sebi povabi tudi Paula Gauguina, zaradi svoje osamljenosti in želji da bi bil član umetniške skupnosti. V pričakovanju njegovega prihoda, poslika njegovo sobo s slikami sončnic. Tukaj ga skoraj nič ne odvrača od slikanja in kot piše v pismih bratu, včasih cele dneve ne spregovori z nikomer. Pokrajina ga navdušuje, spomladi riše cvetoča drevesa in rože. Dela izredno hitro, barve uporablja glede na ekspresivnost in ne glede na njihovo deskriptivno funkcijo, s krepkimi potezami, s čopičem pa še poudarja čustveno vsebino svojih del. Tematika njegovih slik, ki izdajajo obsedenost s samim sabo in nevrotičnost, odražajo zelo osebni pogled na svet. Spoprijatelji se tudi z lokalnim poštarjem in nariše portrete njegove družine. Vsak letni čas enači s svojo barvo. Gauguin oktobra končno prispe v Arles, kjer z Vincentom 9 tednov slika in razpravlja o umetnosti. Decembra se začeta prepirati in v trenutku psihične krize, Vincent začne groziti Gauguinu z britvico ter si nato odreže levo uho in ga podari prostitutki v nekem baru. Sprejmejo ga v bolnico, kjer ostane do januarja 1889. Theo se spomladi, v Parizu, poroči z Johanno Bonger.

1889

Po odpustu iz bolnice v Arlesu, se Vincent prostovoljno umakne v umobolnico v Saint-Rémy. Njegova duševna zmedenost se izrazi v vrsti vročičnih, deliričnih del, za katera so značilne vrtinčaste poteze s čopičem in dramatična raba barve. Svoj živčni zlom pripisuje prevelikemu uživanju tobaka in alkohola, a se jima ne odpove. Zaradi strahu pred ponovnim zlomom, maja 1889 zapiše, da raje ostane zaprt, zaradi svojega lastnega miru in miru drugih. Psihatri potrjujejo, da Vincent trpi od akutne blaznosti z vidnimi in slušnimi prividi. Kljub neprenehnim napadom, v svoji celici ustvari nekakšen atelje, kjer izdelava 150 slik. Slika svet, ki ga vidi iz svoje celice, toda brez rešetk saj mračijo njegov pogled. Med življenjem v azilu pridobi duševno stabilnost. Ko izgubi samozavest, da bi ustvarjal originale, začne slikati kopije slik svojih vzornikov kot so Millet, Rembrandt in Delacroix. Po hudem napadu, ko se hoče zastrupiti z barvo sam sebe prisili, da neha z risanjem. Ves čas slike pošilja bratu, ki ga vzpodbuja pri delu. V bolnici Vincent naslika nekaj svojih največjih umetnin kot so Zvezdna noč, Perunike, Ciprese,... Januarja 1890 se rodi Theov sin Vincent William van Gogh.

1890

Po dolgem obdobju hospitalizacije odide v Auvers-sur-Oise poleg Pariza. Čeprav izključen iz pariškega tempa življenja lahko zlahka obiskuje brata in njegovo družino. Skrb zase zaupa homeopatskemu fiziologu Paulu Gachetu, ki je tudi amaterski slikar, s katerim postaneta dobra prijatelja. Dr. Gachet mu svetuje naj se osredotoči samo na slikanje. Dela z izjemno intenzivnostjo in naslednja dva meseca nariše skorajda eno sliko na dan. Van Gogh uživa kratko obdobje miru in duševne stabilnosti. 27. julija 1890 se med slikanjem na prostem ustrelil v prsi in umre 2 dni kasneje, 29. julija 1890. Pokopan je v Auversu.

Vincentove slike so ostale Theotu, a je njegova prava dediščina prepoznana v močnem vplivu, ki ga je imel na umetnike 20. stoletja. Septembra 1890 Theo v Parizu pripravi razstavo Vincentovih del v njegov spomin. Zaradi bolezni Theo umre 25. januarja 1891, slike pa po mamini smrti podeduje Vincentov nečak Vincent William van Gogh (1890 - 1978) Leta 1962 Vincent ustanovi sklad Vincenta van Gogha, leta 1973 pa na Nizozemskem otvorijo muzej posvečen njegovemu spominu, kjer hranijo največjo zbirko njegovih slik

Nemogoče je ločiti van Goghove mentalne težave od njegove umetnosti; koncept umetnosti kot izraza osebnosti, ki je ne utesnjujejo konvencije in pravila, je imel pomembne posledice za razvoj umetnosti v 20.st.

Jedci krompirja, 1885

Večina del, ki jih je van Gogh ustvaril na Holandskem pred odhodom v Pariz je temnih in težkih. V njih zasledimo njegovo sočustvovanje z revnimi delavci. Izražajo pa tudi njegovo globoko versko usmiljenje do teh ljudi in upanje, da njihovo mukotrpno delo ni bilo zaman.

ženska pri mizi v kavarni Tambourin, 1887, Olje na platnu

Slika je portret Agostine Segatori, nekdanjega modela, ki je upravljala kavarno Tambourin.

Tudi na tej sliki je izraženo van Goghovo sočutje do ljudi, izčrpanih od dela. Od "Jedcev krompirja" se razlikuje po svetlejših barvah in lahkotni kompoziciji.

Sončnice, 1888, olje na platnu

Kljub občasnim zaprekam in nesrečam je van Gogh izredno optimistično gledal na življenje in na človeška bitja.

Sončnice, ki jih je upodobil na mnogih slikah, so bile simbol življenjske moči in dobrote.

Avtoportreti

Številni avtoportreti, ki jih je van Gogh naredil v svojem kratkem slikarskem življenju, so barometer njegovih razpoloženj. Na vseh ima v očeh zaskrbljen pogled, kot bi se bal za identiteto osebe, ki iz ogledala zre vanj. Na predzadnji sliki vidimo, da resnično ni prenehal slikati niti po incidentu z odrezanim ušesom - vidimo namreč, da je desno uho obvezano

Slikarjeva spalnica v Arlesu, 1888, Olje na platnu

Amsterdam državni muzej (rijksmuseum); po kratkem času ki ga je prebil v parizu se je van gogh pteselil v arles kjer so njegova dela vedno bolj izražala njegov izredno osebni pogled na svet.